

USULESAS.24

15.11.2022

SENATO: 334-10

**KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
ENGELLİ ÖĞRENCİLERE YÖNELİK EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV
UYGULAMALARINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR****BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri****Amaç**

MADDE 1- (1) Bu Usul ve Esasların amacı, Karadeniz Teknik Üniversitesinde önlisans, lisans ve lisansüstü programlarda öğrenim gören engelli öğrencilerin, eğitim-öğretim ve sınavlarla ilgili ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik tedbirlerin usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Usul ve Esaslar; Karadeniz Teknik Üniversitesinin, önlisans, lisans ve lisansüstü programlarında öğrenim gören engelli öğrencilere yönelik eğitim- öğretim ve sınav değerlendirme süreç ve işlemlerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Usul ve Esaslar, 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrası, Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliğinin 12 nci maddesinin birinci fıkrası, Karadeniz Teknik Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinin 14 üncü maddesinin birinci fıkrası ile Karadeniz Teknik Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi Yönergesinin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Usul ve Esaslarda adı geçen;

- a) Engelli Öğrenci Birimi: Karadeniz Teknik Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimini,**
- b) Ders: Karadeniz Teknik Üniversitesinde önlisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında okutulan zorunlu/seçmeli/teorik/uygulamalı dersleri,**
- c) Akademik Danışman: Fakülte, Enstitü, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokullarında görevlendirilen akademik personeli,**
- ç) Engelli Öğrenci: Doğuştan ya da sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal olarak yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan ve korunma, bakım ve rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyulan öğrenciyi,**

d) Rapor: Tam teşekküllü bir sağlık kuruluşundan engeline bağlı fonksiyon kaybının değerlendirildiği ve özürlülük oranının belirtildiği Engelli Raporunu,

e) Okuyucu-İşaretleyici: Karadeniz Teknik Üniversitesinde görev yapan, engelli öğrencilere sınavlarında refakat eden, sınav olunan ders konularının terminolojisinde yetkin öğretim elemanını,

f) Daire Başkan(lığı): Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkan(lığı)nı,

g) Rektör(lük): Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektör(lük)ünü,

ğ) Senato: Karadeniz Teknik Üniversitesi Senatosunu,

h) Yönetim Kurulu: Karadeniz Teknik Üniversitesi Yönetim Kurulunu,

ı) Sınav: Karadeniz Teknik Üniversitesinde önlisans, lisans ve lisansüstü programlarında yapılan ara sınav, final sınavı, mazeret sınavı, tek ders ve mülakat sınavlarını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Eğitim-Öğretim Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar

Derslerin yürütülmesi

MADDE 5- (1) Engelli öğrencilerin derslerde hedeflenen kazanımları elde edebilmesini sağlamak amacıyla ders öncesinde, ders sırasında ve sonrasında destekleyici hizmetlerin gerçekleştirilmesine yönelik ilkeler şunlardır;

a) Engelli raporu olan öğrenciler, engel ve ihtiyaç durumlarına göre eğitim ve öğretim ihtiyaçları bakımından gerekli tedbirlerle desteklenirler.

b) Engelli akademik danışman öğrencinin derse kayıt olduğu akademik dönemin ilk üç haftası içinde, öğrenci ile görüşerek, dersin yürütülmesi için alınması gereken tedbirler belirlenir.

c) Engelli öğrencilerin iç mekân erişilebilirliği, engelli öğrenci birimi desteği ile akademik ve idari birimlerce sağlanır.

ç) Engelli öğrencilerin bilgileri, 6693 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında gizli tutulur.

d) Sınıflar, laboratuvar ve benzeri yerlerde uygun oturma düzeni sağlanır.

e) Derste yapılan sunumlara engelli öğrencilerin elektronik ortamda ve basılı materyal halinde ulaşabilmesi akademik danışmanlarca sağlanır.

f) İşitme kaybı ve görme engelli olan öğrenciler için derslerde ön sıralarda oturması, öğretim elemanınca dersin yüzü dönük olarak anlatılması sağlanır.

g) İlgili öğretim elemanının izniyle, görme engelli öğrencilerin dersleri ses kayıt cihazı ile kaydetmesine izin verilir.

ğ) Öğrencinin talep etmesi ve Fakülte, Enstitü, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokul Yönetim Kurulu onayı ile engelli öğrencilerin performansının değerlendirilebilmesi için, öğrencinin engel türü ve oranına göre aynı bilgiyi ölçebilen eşdeğer başka sorular hazırlanır. Sınav yeri, sınav süreci, sınav formatı öğrencinin engel durumuna uygun hale getirilir. Sınavlarda kullanılacak bilgisayar, büyüteç gibi ek gereçler okumaya, yazmaya ya da işaretlemeye yardımcı olacak kişi ve araçlar sağlanabilir.

h) Ödevlerde engelli öğrenciye ek süre verilir.

ı) Özel desteği olan öğrencilere verilen proje veya ödevlerde öğrencinin engel durumuna göre uyarlamalar yapılır.

Ders muafiyeti

MADDE 6- (1) Engelli öğrencilerin özel durumlarından dolayı alternatif ders talebi ile başvurmaları halinde, ders seçmeli ise eşdeğer bir ders verilir. Dersin eşdeğeri yoksa ya da ders zorunlu bir ders ise aynı ders engelli öğrenciye göre uyarlanarak yürütülür.

(2) Engellilik durumu ve derecesi sağlık raporu ile belgelendirilen ve muafiyet isteğinde bulunan öğrencinin dersi seçmeli ise eşdeğeri, eşdeğeri yoksa ya da zorunlu ise danışmanının ve ders veren öğretim elemanının onayı ile söz konusu güçlüklerin giderilmesine ilişkin değişiklikler ve düzenlemeler yapılarak öğrencinin dersi alması sağlanır.

(3) Öğrencinin yapılan düzenlemelere rağmen, engeli nedeniyle dersin gereklerini yerine getirememesi veya o derse bir eşdeğer ders olmaması halinde bu konuda gelişen program ve teknik kullanılarak ders programı öğrencinin ihtiyacına göre düzenlenir.

Sınav uygulamaları

MADDE 7- (1) Sınav öncesinde, sınav esnasında ve sonrasında engelli öğrencilerin özel durumlarına uymayan ve başarılarını olumsuz etkileyecek şartları ortadan kaldırmak, eğitim-öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak amacıyla destekleyici hizmetlerin gerçekleştirilmesine ilişkin sınav uygulamaları usul ve esasları şunlardır:

- a) Sınav sorularının erişilebilirliği ilgili akademik ve idari birimlerce sağlanır.
- b) Sınavlarla ilgili yapılacak duyurular ve ilanlar, engelli öğrencinin durumu göz önünde bulundurularak yapılır.
- c) Görme engelli ya da az gören öğrenciler için, imkânlar doğrultusunda sınavlar en az 16 ve daha büyük puntolar ile hazırlanır.
- ç) Görme engelli öğrencilerin görsel materyallerden yeterince yararlanamayacakları göz önünde bulundurularak sınav soruları ilgili akademisyen tarafından tanımlayıcı, betimleyici ve açıklayıcı sesli öğelerle desteklenir.
- d) Engelli öğrencinin talebi ve Engelli Öğrenci Biriminin olumlu görüşü doğrultusunda uygulanacak olan sınav ayrı bir salonda ve ayrı gözetmen/okutman/okuyucu- işaretleyici ile yapılabilir.
- e) Engelli öğrenciler için bir günde ikiden fazla sınav yapılmaz.
- f) Engel durumlarına göre öğrenciye sınavda ek süre de verilir.
- g) Engelli öğrencinin durumuna göre sınavlar bilgisayar, tablet ve benzeri ortamda da gerçekleştirilebilir.
- ğ) Konuşma bozuklu ve işitme engeli nedeniyle sözlü sınavlarda uygun uyarılama ile ölçme ve değerlendirme sistemi kullanılabilir.
- h) İhtiyaç duyulması halinde engelli öğrencilerin sınav sırasında sınav görevlisi gözetiminde dinlenme, tuvalet ve benzeri ihtiyacını karşılamasına izin verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Uyuşmazlık ve hüküm bulunmayan haller

MADDE 8- (1) Bu Usul ve Esaslarında yer alan hükümler ile ilgili olarak engelli öğrenci, öğrencisi olduğu Fakülte, Enstitü, Yüksekokul veya Meslek Yüksekokulu ile uyuşmazlık yaşarsa ya da bu Usul ve Esaslarında tanımlanmamış bir engellilik durumu veya farklı bir istekle karşılaşırsa, Engelli Öğrenci Birimi görüşü alınarak ilgili akademik birim yönetim kurulu tarafından

karara bağlanır.

Yürürlük

MADDE 9- (1) Bu Usul ve Esaslar, Karadeniz Teknik Üniversitesi Senatosunda kabul edildiğinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10- (1) Bu Usul ve Esaslar Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.